

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO
SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA**

I N F O R M A C I J A
O INVESTICIJAMA NA PODRUČJU KANTONA SARAJEVO U
2006. GODINI

Direktor:

Sarajevo, februar, 2008. god.

Said Jamaković, dipl.ing.arh.

S A D R Ź A J

UVOD

I ISPLATE ZA INVESTICIJE NA PODRUČJU KANTONA SARAJEVO

1. Isplate za investicije po osnovnim izvorima finansiranja.....5
2. Isplate za investicije prema Standardnoj klasifikaciji djelatnosti.....8

II OSTVARENE INVESTICIJE NA PODRUČJU KANTONA SARAJEVO

1. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi.....13
2. Ostvarene investicije prema Standardnoj klasifikaciji djelatnosti..... 15

REZIME

Izvori

Lista tabela

Tabela 1.	Isplate za investicije po osnovnim izvorima finansiranja Kantona Sarajevo	5
Tabela 2.	Isplate za investicije po osnovnim izvorima finansiranja Federacije BiH	5
Tabela 3.	Struktura isplata za investicije po osnovnim izvorima finansiranja Kantona Sarajevo i Federacije BiH u %	7
Tabela 4.	Struktura isplata za investicije Kantona Sarajevo i Federacije BiH u 2006. po SKD	8
Tabela 5.	Struktura isplata za investicije Kantona Sarajevo i Federacije BiH u 2005. po SKD	9
Tabela 6.	Isplate za investicije Kantona Sarajevo u 2006.	9
Tabela 7.	Struktura isplata za investicije Kantona Sarajevo u 2006. prema SKD	10
Tabela 8.	Struktura isplata za investicije Kantona Sarajevo prema izvorima i SKD u 2006.	12
Tabela 9.	Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi Kantona Sarajevo	13
Tabela 10.	Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi Federacije BiH	14
Tabela 11.	Struktura ostvarenih investicija po tehničkoj strukturi Kantona Sarajevo i Federacije BiH	14
Tabela 12.	Struktura ostvarenih investicija Kantona Sarajevo i Federacije BiH prema SKD u 2006. god	15
Tabela 13.	Ostvarene investicije u nova stalna sredstva Kantona Sarajevo prema SKD po tehničkoj strukturi u 2006.	16
Tabela 14.	Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva KS prema SKD u 2006. god.	17
Tabela 15.	Ostvarene investicije u nova stalna sredstva KS prema tehničkoj strukturi u 2006.god.	19

Lista grafova

Graf 1	Indeksi isplata za investicije 2006./2005.	6
Graf 2.	Učešće isplata za investicije Kantona Sarajevo u FBiH	6
Graf 3.	Struktura isplata ukupnih investicija prema izvorima sredstava u 2006. (%)	7
Graf 4.	Struktura ukupnih isplata za investicije po djelatnosti investitora u 2006. (%)	11
Graf 5.	Učešće ostvarenih investicija Kantona Sarajevo u FBiH	14
Graf 6.	Struktura ukupno ostvarenih investicija prema namjeni ulaganja u KS u 2006. (%)	18
Graf 7.	Tehnička struktura ostvarenih investicija u 2006.	19

UVOD

U Informaciji o investicijama na području Kantona Sarajevo za 2006. daje se osvrt na isplaćene i ostvarene investicije u Kantonu Sarajevo.

Informacija se, pored uvoda i rezimea, sastoji od dva dijela.

U prvom dijelu daju se podaci o isplatama za investicije prema izvorima finansiranja za 2006. i za prethodnu godinu, i to za Kanton Sarajevo i za Federaciju BiH. U ovom dijelu data je i struktura isplaćenih investicija prema Standardnoj klasifikaciji djelatnosti (SKD).

U drugom dijelu daju se ostvarene investicije u nova stalna sredstva za 2006. godinu, tehnička struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva u 2006. godini i ostvarene investicije prema Standardnoj klasifikaciji djelatnosti (SKD).

Kod obrade ukupnih ostvarenih investicija u 2006. godini po tehničkoj strukturi podaci, na nivou Kantona Sarajevo i Federaciji BiH upoređeni su sa prethodnom godinom.

Informacija je urađena na bazi Statističkog biltena br. 106, Bruto domaći proizvod i investicije u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2006. godinu, Federalnog zavoda za statistiku, Sarajevo 2007., dostavljenog Zavodu za planiranje razvoja Kantona Sarajevo u februaru 2008. godine.

I ISPLATE ZA INVESTICIJE NA PODRUČJU KANTONA SARAJEVO

1. Isplate za investicije po osnovnim izvorima finansiranja

U toku 2006. godine vrijednost isplata za investicije, odnosno novčana ulaganja u stalna sredstva na području Kantona Sarajevo iznose 987,7 miliona KM, što je smanjenje za 13% u odnosu na 2005. godinu.

U strukturi izvora finansiranja, u odnosu na 2005. godinu bilježi se povećanje isplata za investicije po izvorima iz udruženih sredstava i finansijskog lizinga, a smanjenje iz sopstvenih sredstava, finansijskih kredita, sredstava fondova i budžeta i ostalih izvora.

Tabela 1. Isplate za investicije po osnovnim izvorima finansiranja Kantona Sarajevo u 000 KM

Godina	Ukupno	Iz sopstvenih sredstava	Iz udruženih sredstava	Iskorišteni finansijski krediti	Finasijski lizing	Iz sredstava fondova i budžeta	Iz ostalih izvora
2006.	987.652	549.551	42.640	212.905	76.000	28.781	77.774
2005.	1.133.249	659.184	28.749	251.597	61.434	53.541	78.745
Index 06/05	87	83	148	85	124	54	99

Na području Federacije BiH vrijednost isplata za investicije u 2006. godini iznose 2.297,4 miliona KM što je smanjenje za 4% u odnosu na 2005. godinu.

U strukturi izvora finansiranja smanjeno je učešće u svim izvorima, osim finansijskog lizinga koji bilježi porast od 20% i ostalih izvora od 9%.

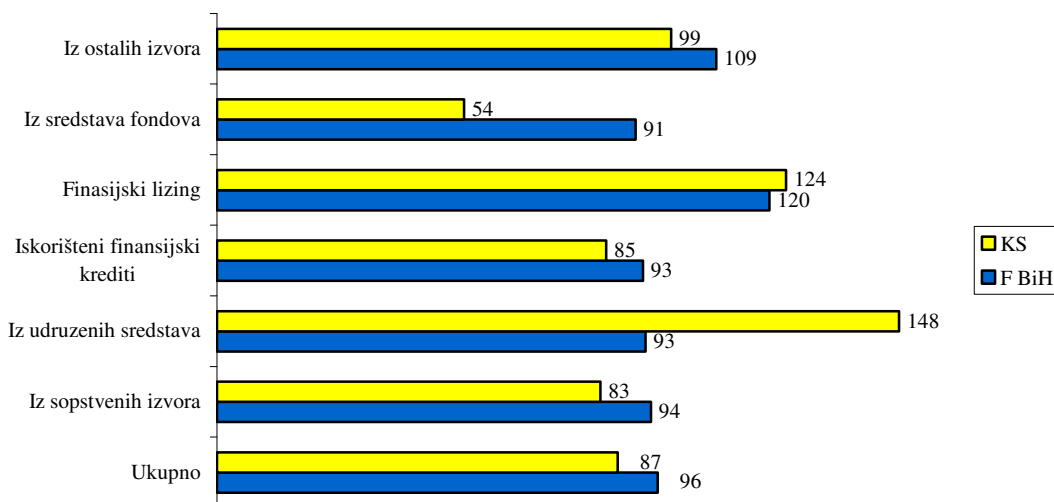
Tabela 2. Isplate za investicije po osnovnim izvorima finansiranja Federacije Bosne i Hercegovine u 000 KM

Godina	Ukupno	Iz sopstvenih sredstava	Iz udruženih sredstava	Iskorišteni finansijski krediti	Finasijski lizing	Iz sredstava fondova i budžeta	Iz ostalih izvora
2006.	2.297.462	1.331.218	73.787	545.184	141.344	64.839	141.090
2005.	2.396.937	1.410.530	79.174	588.450	117.649	71.219	129.914
Index 06/05	96	94	93	93	120	91	109

U cjelini gledano, ukupne isplate za investicije su zabilježile smanjenje i na području Kantona Sarajeva, i na području Federacije BiH (Graf 1.).

U strukturi isplata za investicije uočava se smanjenje po svim izvorima finansiranja na području Kantona Sarajevo, osim udruženih sredstava i finansijskog lizinga, a na području Federacije BiH uočava se smanjenje po svim izvorima, osim finansijskog lizinga i ostalih izvora u odnosu na 2005. godinu.

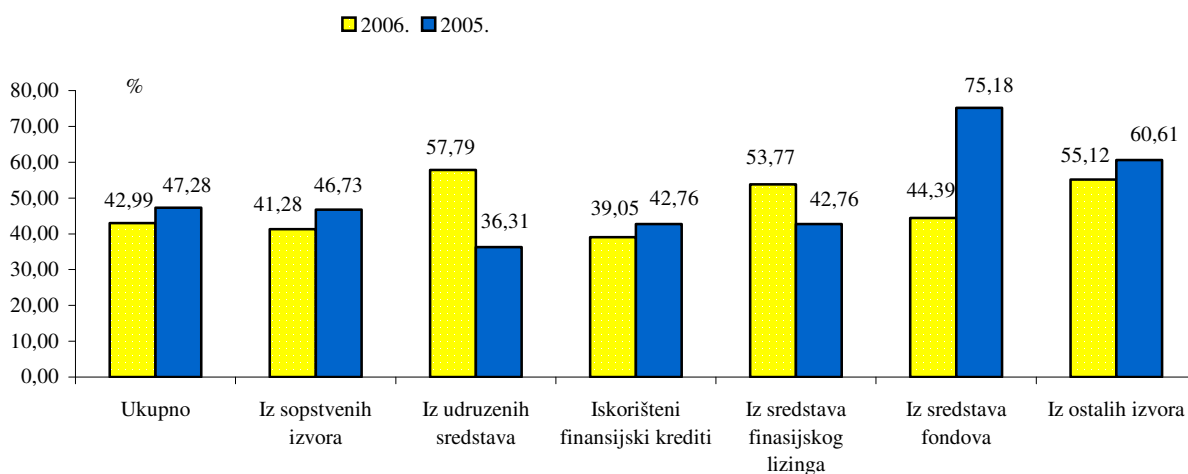
Indeksi isplata za investicije 2006/2005

Graf 1.

U 2006. godini došlo je i do izmjena u učešću ukupnih isplata za investicije Kantona Sarajevo u isplatama Federacije BiH, kao i u pojedinim izvorima. Učešće ukupnih isplata Kantona se smanjilo sa 46,15% u 2005. godini na 42,99% u 2006. godini. U strukturi isplata značajno se povećalo učešće udruženih sredstava sa 36,31% u 2005. godini na 57,79% u 2006. godini, a značajno se smanjilo učešće sredstava fondova i budžeta sa 75,18% u 2005. godini na 44,39% u 2006. godini.

Učešće isplata za investicije Kantona Sarajevo u FBiH

Graf 2.

Tabela 3. Struktura isplata za investicije po osnovnim izvorima finansiranja Kantona Sarajevo i FBiH u %

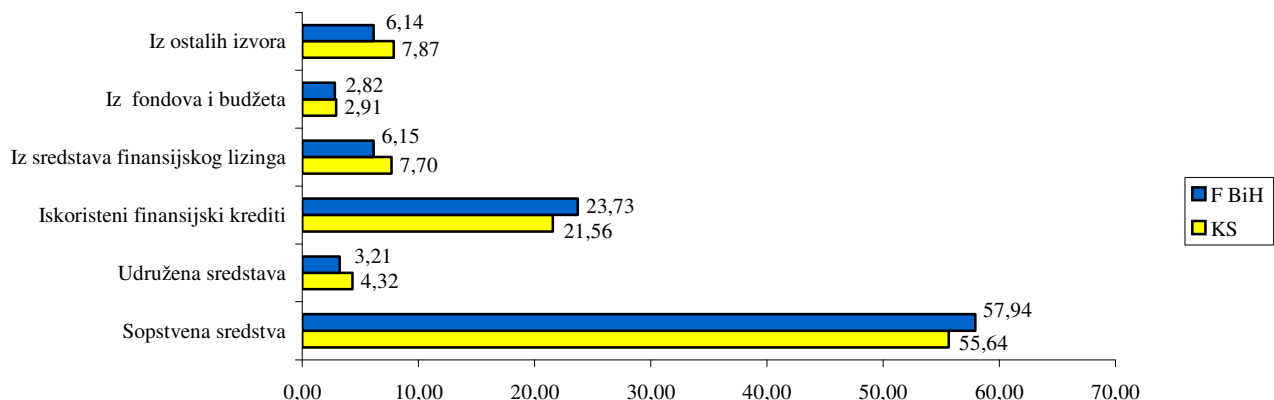
Isplate za investicije	2006.			2005.		
	Učešće KS u FBiH %	Kanton Sarajevo	Federacija BiH	Učešće KS u FBiH %	Kanton Sarajevo	Federacija BiH
Ukupno	42,99	100,00	100,00	47,28	100,00	100,00
Iz sopstvenih izvora	41,28	55,64	57,94	46,73	58,17	58,85
Iz udruzenih sredstava	57,79	4,32	3,21	36,31	2,54	3,30
Iskorišteni finansijski krediti	39,05	21,56	23,73	42,76	22,20	24,55
Iz sredstava finansijskog lizinga	53,77	7,70	6,15	42,76	5,42	4,91
Iz sredstava fondova	44,39	2,91	2,82	75,18	4,72	2,97
Iz ostalih izvora	55,12	7,87	6,14	60,61	6,95	5,42

U strukturi izvora finansiranja isplata za investicije, sopstvena sredstva (amortizacija i sredstva za proširenje materijalne osnove rada) učestvuju na području Kantona Sarajevo sa 55,64%, a na području Federacije BiH sa 57,94%.

Isplata iz udruženih sredstava učestvuje na području Kantona Sarajevo sa 4,32%, a na području Federacije BiH sa 3,21%, dok sredstva iz finansijskih kredita učestvuju na području Kantona Sarajevo sa 21,56%, a na području Federacije sa 23,73%.

Sredstva finansijskog lizinga učestvuju na području Kantona Sarajevo sa 7,70%, a na području Federacije BiH sa 6,15%, te sredstva iz ostalih izvora učestvuju na području Kantona Sarajevo sa 7,87%, a na području Federacije BiH sa 6,14%.

Struktura isplata ukupnih investicija prema izvorima sredstava Kantona Sarajevo i F BiH u 2006. god. (%)

Graf 3.

2. Isplate za investicije prema Standardnoj klasifikaciji djelatnosti

Posmatrana struktura isplata za investicije prema Standardnoj klasifikaciji djelatnosti u 2006. godini ukazuje da se oko 64% ukupnih isplata na području Kantona odnose na četiri područja djelatnosti: trgovina na veliko i malo (23,28%), saobraćaj i veze (16,67%), prerađivačka industrija (15,59%) i snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom (8,58%). U odnosu na 2005. godinu u strukturi isplata, učešće u trgovini na veliko i malo povećano je sa 18,59% na 23,28%. Istovremeno je došlo do značajnijeg smanjenja učešća isplata za investicije u oblasti snabdijevanja električnom energijom, plinom i vodom sa 10,93% na 8,58% u oblasti saobraćaja, skladištenja i veza sa 21,64% na 16,67% itd.

Na nivou Federacije BiH ova struktura ukazuje da se 2/3 ukupnih isplata odnosi na četiri područja djelatnosti: trgovina na veliko i malo (22,58%), prerađivačka industrija (22,32%), saobraćaj i veze (13,15%) i javna uprava i odbrana (9,30%). U odnosu na 2005. godinu smanjenje isplata u 2006. godini bilježi saobraćaj, skladištenje i veze sa 14,44% na 13,15%, a povećanje bilježi trgovina na veliko i malo sa 20,75% na 22,58%, u oblast prerađivačke industrije sa 22,28% na 22,32%, a oblast javne uprave i odbrane sa 8,84% na 9,30% itd.

Sa stanovišta učešća isplata Kantona Sarajevo u isplatama Federacije BiH uočava se 74,84% učešća na području djelatnosti finansijskog posredovanja, 63,27% u području djelatnosti snadbjevanje energijom, plinom i vodom, 54,52% u oblasti saobraćaja, skladištenja i veza, 53,13% u oblasti poslovanja nekretninama, poslovne usluge itd. U većem dijelu oblasti smanjeno je učešće Kantona Sarajevo u Federaciji BiH u 2006. godini odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 4. Struktura isplata za investicije Kantona Sarajevo i Federacije BiH u 2006. godini po SKD

Područje djelatnosti	000 KM		u %		
	Kanton Sarajevo	Federacija BiH	Kanton Sarajevo	Federacija BiH	Učešće KS u FBiH
Pravna lica-ukupno	983.646	2.259.162	99,59	98,33	43,54
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	6.557	30.201	0,66	1,31	21,71
B Ribarstvo		646	0,00	0,03	0,00
C Rudarstvo	4.047	37.732	0,41	1,64	10,73
D Prerađivačka industrija	154.024	512.790	15,59	22,32	30,04
E Snabdijevanje energijom, plinom i vodom	84.771	133.990	8,58	5,83	63,27
F Građevinarstvo	22.321	99.192	2,26	4,32	22,50
G Trgovina na veliko i malo	229.912	518.866	23,28	22,58	44,31
H Ugostiteljstvo	11.322	32.379	1,15	1,41	34,97
I Saobraćaj, skladištenje i veze	164.673	302.038	16,67	13,15	54,52
J Finansijsko posredovanje	94.647	126.469	9,58	5,50	74,84
K Poslovanje nekretninama, poslovne usluge	70.282	132.276	7,12	5,76	53,13
L Javna uprava i odbrana	84.146	213.550	8,52	9,30	39,40
M Obrazovanje	7.508	20.005	0,76	0,87	37,53
N Zdravstvena i socijalna zaštita	20.660	48.663	2,09	2,12	42,46
O Ostale javne, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	28.773	50.366	2,91	2,19	57,13
Poljoprivredna gazdinstva-ukupno	4.006	38.300	0,41	1,67	10,46
Ukupno	987.652	2.297.462	100,00	100,00	42,99

Poljoprivredna gazdinstva u ukupnim isplatama za investicije u Federaciji BiH učestvuju sa 1,67%, a njihovo učešće u ukupnim investicijama Kantona Sarajevo je 0,41%.

Tabela 5..Struktura isplata za investicije Kantona Sarajevo i Federacije BiH u 2005. godini po SKD

Područje djelatnosti	000 KM		u %		
	Kanton Sarajevo	Federacija BiH	Kanton Sarajevo	Federacija BiH	Učešće KS u FBiH
Pravna lica-ukupno	1.130.694	2.360.902	99,74	98,50	47,89
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	6.368	37.981	0,56	1,58	16,77
B Ribarstvo		1.232	0,00	0,05	0,00
C Rudarstvo	5.218	56.662	0,46	2,36	9,21
D Prerađivačka industrija	180.168	534.054	15,89	22,28	33,74
E Snabdijevanje energijom, plinom i vodom	123.864	187.366	10,93	7,82	66,11
F Građevinarstvo	27.756	99.795	2,45	4,16	27,81
G Trgovina na veliko i malo	210.756	497.255	18,59	20,75	42,38
H Ugostiteljstvo	31.221	45.893	2,75	1,91	68,03
I Saobraćaj, skladištenje i veze	245.349	346.226	21,64	14,44	70,86
J Finansijsko posredovanje	60.040	87.867	5,30	3,67	68,33
K Poslovanje nekretninama, poslovne usluge	114.204	150.409	10,07	6,28	75,93
L Javna uprava i odbrana	77.854	211.982	6,87	8,84	36,73
M Obrazovnje	8.087	21.548	0,71	0,90	37,53
N Zdravstvena i socijalna zaštita	15.201	40.402	1,34	1,69	37,62
O Ostale javne, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	25.005	43.230	2,21	1,80	57,84
Poljoprivredna gazdinstva-ukupno	2.555	36.035	0,23	1,50	7,09
UKUPNO	1.133.637	2.396.937	100,00	100,00	47,30

Tabela 6. Isplate za investicije Kantona Sarajevo u 2006.

u 000 KM

Djelatnost investitora	Izvori sredstava						
	Sopstvena sredstva	Udružena sredstva	Iskorišteni finansijski krediti	Finansijski lizing	Iz fondova i budžeta	Ostali izvori	Ukupno
Pravna lica - ukupno	547.867	42.640	210.633	76.000	28.781	77.725	983.646
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	3.600		700	315	1.942		6.557
B Ribarstvo							0
C Rudarstvo	387		1.085	2.558		17	4.047
D Prerađivačka industrija	60.042	1.356	67.060	8.660	271	16.635	154.024
E Snabdijevanje energijom, plinom i vodom	50.339	4.758	9.743	720	4.736	14.475	84.771
F Građevinarstvo	15.116	560	4.905	699	53	988	22.321
G Trgovina na veliko i malo	115.780	9.671	58.757	44.538	350	816	229.912
H Ugostiteljstvo	6.602		3.388	1.090		242	11.322
I Saobraćaj, skladištenje i veze	92.853	636	41.884	4.247	1.800	23.253	164.673
J Finansijsko posredovanje	61.881	22.868	1.515	8.109	127	147	94.647
K Poslovanje nekretninama, poslovne usluge	44.123	1.929	14.189	4.725	4.755	561	70.282
L Javna uprava i odbrana	75.017	187			5.062	3.880	84.146
M Obrazovanje	3.555	99	139	55	784	2.876	7.508
N Zdravstvena i socijalna zaštita	10.373	11	99	160	4.553	5.464	20.660
O Ostale javne, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	8.199	565	7.169	124	4.348	8.371	28.776
Poljoprivredna gazdinstva-ukupno	1.684		2.272			50	4.006
UKUPNO	549.551	42.640	212.905	76.000	28.781	77.775	987.652

Analiza novčanih ulaganja u stalna sredstva prema djelatnostima investitora Kantona Sarajevo ukazuje na sljedeće:

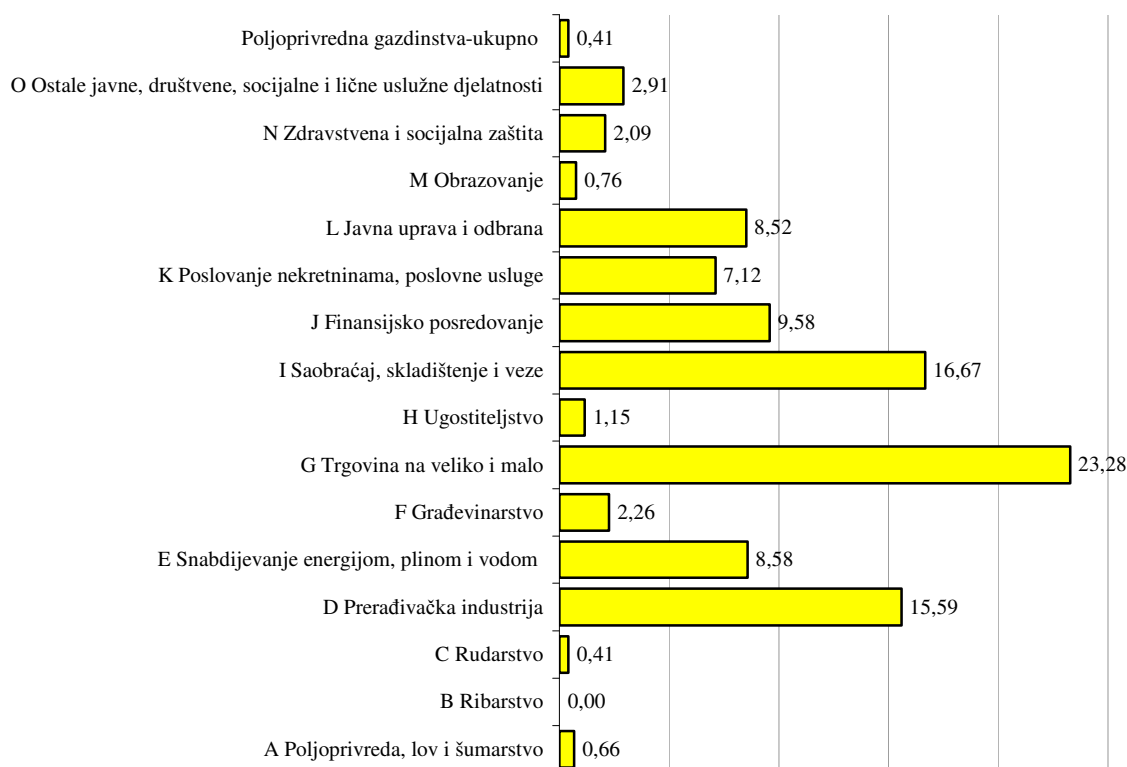
- Preko 64% ukupnih isplata finansirali su investitori sa četiri područja djelatnosti trgovine na veliko i malo (23,28%), saobraćaja, skladištenja i veza (16,67%), prerađivačke industrije (15,59%) i snabdijevanja električnom energijom, plinom i vodom (8,58%), (Graf 4.);
- U ukupnim sopstvenim izvorima finansiranja najznačajniji su investitori sa područja djelatnosti trgovine na veliko i malo (21,07%), saobraćaja, skladištenja i veza (16,90%), javna uprava i odbrana 13,65%, finansijsko posredovanje 11,26%, prerađivačke industrije (10,93%) i snabdijevanja električnom energijom, plinom i vodom (9,16%);
- U ukupnim isplatama iz udruženih sredstava preko 53% učestvuju investitori iz oblasti finansijskog posredovanja;
- U ukupnim isplatama iz finansijskih kredita sa preko 31% učestvuju investitori iz područja prerađivačke industrije;
- u ukupnim isplatama iz finansijskog lizinga najznačajniji su investitori sa područja djelatnosti trgovine na veliko i malo (58,60%) i prerađivačke industrije 11,39%;
- U ukupnim isplatama iz ostalih izvora investitori iz područja saobraćaja, skladištenja i veza učestvuju sa 29,90%, iz oblasti prerađivačke industrije 21,39%, a iz oblasti snabdijevanja električnom energijom, plinom i vodom učestvuju sa 18,61%.

Tabela 7. Struktura isplata za investicije Kantona Sarajevo u 2006. prema SKD

u %

Djelatnost investitora	Izvori sredstava						Ukupno
	Sopstvena sredstva	Udružena sredstva	Iskorišteni finansijski krediti	Finansijski lizing	Iz fondova i budžeta	Ostali izvori	
Pravna lica - ukupno	99,69	100,00	98,93	100,00	100,00	99,94	99,59
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	0,66	0,00	0,33	0,41	6,75	0,00	0,66
B Ribarstvo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C Rudarstvo	0,07	0,00	0,51	3,37	0,00	0,02	0,41
D Prerađivačka industrija	10,93	3,18	31,50	11,39	0,94	21,39	15,59
E Snabdijevanje energijom, plinom i vodom	9,16	11,16	4,58	0,95	16,46	18,61	8,58
F Građevinarstvo	2,75	1,31	2,30	0,92	0,18	1,27	2,26
G Trgovina na veliko i malo	21,07	22,68	27,60	58,60	1,22	1,05	23,28
H Ugostiteljstvo	1,20	0,00	1,59	1,43	0,00	0,31	1,15
I Saobraćaj, skladištenje i veze	16,90	1,49	19,67	5,59	6,25	29,90	16,67
J Finansijsko posredovanje	11,26	53,63	0,71	10,67	0,44	0,19	9,58
K Poslovanje nekretninama, poslovne usluge	8,03	4,52	6,66	6,22	16,52	0,72	7,12
L Javna uprava i odbrana	13,65	0,44	0,00	0,00	17,59	4,99	8,52
M Obrazovanje	0,65	0,23	0,07	0,07	2,72	3,70	0,76
N Zdravstvena i socijalna zaštita	1,89	0,03	0,05	0,21	15,82	7,03	2,09
O Ostale javne, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	1,49	1,33	3,37	0,16	15,11	10,76	2,91
Poljoprivredna gazdinstva-ukupno	0,31	0,00	1,07	0,00	0,00	0,06	0,41
UKUPNO	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Struktura ukupnih isplata za investicije po djelatnostima investitora u 2006. god. (%)

Graf 4.

Struktura isplata za investicije prema izvorima financiranja i djelatnosti, koja je data u Tabeli 8., upućuje na sljedeće:

- isplate iz sopstvenih sredstva, dakle sredstva amortizacije i sredstava za proširenje materijalne osnove rada, učestvuju sa 55,70% u ukupnim isplatama, a dominantne su kod investitora iz područja javne uprave i odbrane 89,15%, građevinarstva 67,72%, finansijskog posredovanja sa 65,38%, snadbjevanje električnom energijom, plinom i vodom 59,38% itd;
- poljoprivredna gazdinstva investirala su 42,04% iz vlastitih izvora;
- Isplate iz udruženih sredstava imaju značajno učešće u oblasti finansijskog posredovanja 24,16%;
- isplate iz iskorištenih finansijskih kredita imaju značajno učešće u oblasti prerađivačke industrije 43,54%, ugostiteljstva (29,92%), rudarstva (26,81%), trgovina na veliko i malo 25,56%, saobraćaj, skladištenje i veze 25,43% itd;
- isplate iz iskorištenih sredstava finansijskog lizinga imaju značajno učešće u oblasti rudarstva 63,21%, trgovina na veliko i malo 19,37%, itd;
- isplate iz ostalih izvora finansiranja imaju značajno učešće u ukupnim isplatama investitora u oblasti obrazovanja (38,31%), zdravstvena i socijalna zaštita 26,45%, snadbjevanje energijom, plinom i vodom 17,08%, itd;

Tabela 8. Struktura isplata za investicije prema izvorima i SKD u 2006.

u %

Djelatnost investitora	Izvori sredstava						
	Sopstvena sredstva	Udružena sredstva	Iskorišteni finansijski krediti	Finansijski lizing	Iz fondova i budžeta	Ostali izvori	Ukupno
Pravna lica - ukupno	55,70	4,33	21,41	7,73	2,93	7,90	100,00
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	54,90	0,00	10,68	4,80	29,62	0,00	100,00
B Ribarstvo							
C Rudarstvo	9,56	0,00	26,81	63,21	0,00	0,42	100,00
D Prerađivačka industrija	38,98	0,88	43,54	5,62	0,18	10,80	100,00
E Snabdijevanje energijom, plinom i vodom	59,38	5,61	11,49	0,85	5,59	17,08	100,00
F Građevinarstvo	67,72	2,51	21,97	3,13	0,24	4,43	100,00
G Trgovina na veliko i malo	50,36	4,21	25,56	19,37	0,15	0,35	100,00
H Ugostiteljstvo	58,31	0,00	29,92	9,63	0,00	2,14	100,00
I Saobraćaj, skladištenje i veze	56,39	0,39	25,43	2,58	1,09	14,12	100,00
J Finansijsko posredovanje	65,38	24,16	1,60	8,57	0,13	0,16	100,00
K Poslovanje nekretninama, poslovne usluge	62,78	2,74	20,19	6,72	6,77	0,80	100,00
L Javna uprava i odbrana	89,15	0,22	0,00	0,00	6,02	4,61	100,00
M Obrazovanje	47,35	1,32	1,85	0,73	10,44	38,31	100,00
N Zdravstvena i socijalna zaštita	50,21	0,05	0,48	0,77	22,04	26,45	100,00
O Ostale javne, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	28,49	1,96	24,91	0,43	15,11	29,09	100,00
Poljoprivredna gazdinstva-ukupno	42,04	0,00	56,71	0,00	0,00	1,25	100,00
UKUPNO	55,64	4,32	21,56	7,70	2,91	7,87	100,00

II OSTVARENE INVESTICIJE NA PODRUČJU KANTONA SARAJEVO

1. Ostvarene investicije po tehničkoj strukturi

Ostvarene investicije prikupljene su i obrađene putem obrasca INV-01 za 2006. godinu.

Podaci o ostvarenim investicijama iskazuju se kao ukupno ostvarene investicije i ostvarene investicije u nova stalna sredstva.

Ostvarene investicije predstavljaju vrijednost fizički realizovane izgradnje, izrade ili nabavke novih i polovnih/rabljenih stalnih sredstava tokom godine bez obzira na to jesu li završene i je li izvršena njihova isplata. Ostvarene investicije za 2006. godinu ne obuhvataju vrijednost kupovine zemljišta, patente, licence i usavršavanje (obrazovanje) osoblja.

Ostvarene investicije u nova stalna sredstva odnose se na onaj dio stalnih sredstava koji je nabavljen neposredno od izvođača građevinskih radova, odnosno proizvođača opreme ili proizveden u vlastitoj režiji, odnosno ona investicijska dobra koja još nisu bila predmet kupoprodaje između neposrednih korisnika tih dobara. Ovdje se uključuje i polovna/rabljena oprema nabavljena u inostranstvu budući da izravno utiče na porast nacionalnog bogatstva u zemlji. Ostala polovna sredstva nisu uključena u ostvarene investicije u nova sredstva. U nabavku novih stalnih sredstava svrstavaju se i investicije u veća poboljšanja postojećih stalnih sredstava.

U skladu sa metodologijom stalna sredstva grupisana su u dvije osnovne grupe: materijalna stalna sredstva i nematerijalna stalna sredstva. U ostvarene investicije u nova stalna sredstva uključeni su troškovi prijenosa vlasništva zemljišta, ali nije uključena vrijednost kupovine zemljišta.

Ostvarene investicije u nova stalna sredstva u 2006. godini na području Kantona Sarajevo iznose 723,7 miliona KM, što je smanjenje za 14% u odnosu na 2005. godinu.

Tehnička struktura ostvarenih investicija ukazuje da je do povećanja došlo samo u kategoriji ostalih materijalnih sredstava, građevinski radovi su ostali na nivou prethodne godine, a smanjenje bilježi u ostalim kategorijama, strojevi, oprema i transportna sredstva (indeks 75), nematerijalna sredstva (indeks 55) i troškovi prijenosa vlasništva (indeks 81).

Tabela 9. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi Kantona Sarajevo u 000 KM

Godina	Ukupno	Materijalna stalna sredstva			Nematerijalna stalna sredstva	Troškovi prijenosa vlasništva zemljišta
		Građevinski radovi	Srojevi, oprema i transportna sredstva	Ostala materijalna sredstva		
2006.	723.702	387.430	310.427	4.383	20.040	1.424
2005.	844.292	387.572	415.270	3.517	36.179	1.755
Index 06/05	86	100	75	125	55	81

Na području Federacije BiH vrijednost ostvarenih investicija u nova stalna sredstva u 2006. godini iznosi 2,024,7 miliona KM, što je smanjenje za 9% u odnosu na 2005. godinu

Tehnička struktura ostvarenih investicija ukazuje da je do smanjenja došlo u svim kategorijama, osim u kategoriji, troškovi prijenosa vlasništva zemljišta (indeks 109).

Tabela 10. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi Federacije BiH u 000 KM

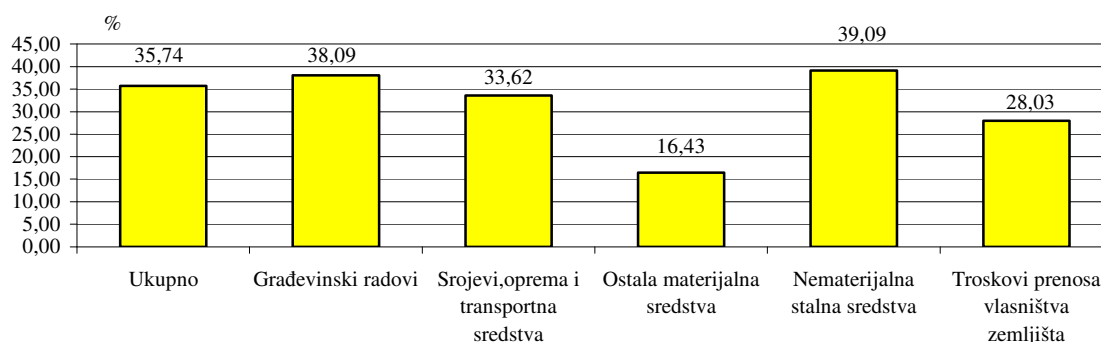
Godina	Ukupno	Materijalna stalna sredstva			Nematerijalna stalna sredstva	Troškovi prijenosa vlasništva zemljišta
		Građevinski radovi	Srojevi, oprema i transportna sredstva	Ostala materijalna sredstva		
2006.	2.024.742	1.017.261	923.455	26.677	51.266	5.081
2005.	2.232.591	1.041.919	1.084.093	33.155	68.781	4.643
Index 06/05	91	98	85	80	75	109

Učešće ukupno ostvarenih investicija u nova stalna sredstva na području Kantona Sarajevo u Federaciji iznosi 35,74% u 2006. godini. Ostvarene investicije u građevinske radove i opremu na području Kantona Sarajevo učestvuju sa oko 1/3 u ukupnim ostvarenim investicijama u Federaciji BiH. U strukturi ostvarenih investicija najveće učešće imaju nematerijalna stalna sredstva 39,09%, a najmanje ostala materijalna stalna sredstva 16,43%.

U 2006. godini ostvarene investicije u opremu učestvuju sa 42,89% u ukupnim na području Kantona Sarajevo, a na području Federacije BiH sa 45,61%. Učešće ostvarenih investicija u građevinske radove je 53,53% u ukupnim na području Kantona Sarajevo, a 50,24% na području Federacije BiH.

Tabela 11. Struktura ostvarenih investicija po tehničkoj strukturi Kantona Sarajevo i FBiH

Ostvarene investicije	2006.			2005.		
	Učešće KS u FBiH %	Kanton Sarajevo	Federacija BiH	Učešće KS u FBiH %	Kanton Sarajevo	Federacija BiH
Ukupno	35,74	100,00	100,00	37,82	100,00	100,00
Građevinski radovi	38,09	53,53	50,24	37,20	45,90	46,67
Srojevi, oprema i transportna sredstva	33,62	42,89	45,61	38,31	49,19	48,56
Ostala materijalna sredstva	16,43	0,61	1,32	10,61	0,42	1,49
Nematerijalna stalna sredstva	39,09	2,77	2,53	52,60	4,29	3,08
Troškovi prijenosa vlasništva zemljišta	28,03	0,20	0,25	37,80	0,21	0,21

Učešće ostvarenih investicija Kantona Sarajevo u FBiH

Graf 5.

2. Ostvarene investicije prema Standardnoj klasifikaciji djelatnosti

Sa stanovišta namjene ulaganja, na području Kantona Sarajevo, u 2006. godini preko 65% ukupno ostvarenih investicija uloženo je u slijedeća područja: trgovina na veliko i malo (21,95%), saobraćaj, skladištenje i veze (18,62%) prerađivačka industrija (15,42%), i finansijsko posredovanje (9,48%).

U 2005 godini ukupne ostvarene investicije u ove djelatnosti na području Kantona Sarajevo iznosile su preko 66%.

Na području Federacije BiH u 2006. godini preko 67% ukupno ostvarenih investicija realizovano je u trgovini na veliko i malo (21,61%), prerađivačkoj industriji (20,73%), saobraćaju, skladištenju i vezama (13,05%), i građevinarstvu (11,76%). Dakle, uglavnom, iste djelatnosti koje generišu investicije na području Kantona Sarajevo.

U 2005 godini ukupne ostvarene investicije u ove djelatnosti na području Federacije BiH iznosile su oko 68%.

U 2006. godini značajno je učešće Kantona Sarajevo u Federaciji BiH u skoro svim djelatnostima. Najveće učešće je u djelatnostima: finansijsko posredovanje 63,59% poslovanje nekretninama, poslovne usluge 61,36%, ostale javne, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti 52,92%, saobraćaj, skladištenje i veze 50,99%, javna uprava i odbrana 46,47%, zdravstvena i socijalna zaštita 38,59%, itd., a najmanje u djelatnosti snabijevanje energijom, plinom i vodom 21,12%.

Tabela 12. Struktura ostvarenih investicija Kantona Sarajevo i Federacije BiH u 2006. godini po SKD

Područje djelatnosti	u 000 KM			u %	
	Kanton Sarajevo	Federacija BiH	Kanton Sarajevo	Federacija BiH	Učešće KS u FBiH
Pravna lica-ukupno	719.696	1.986.442	99,45	98,11	36,23
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	5.066	26.486	0,70	1,31	19,13
B Ribarstvo		287	0,00	0,01	0,00
C Rudarstvo	3.882	39.370	0,54	1,94	9,86
D Prerađivačka industrija	111.566	419.802	15,42	20,73	26,58
E Snabijevanje energijom, plinom i vodom	29.835	141.271	4,12	6,98	21,12
F Građevinarstvo	62.149	238.110	8,59	11,76	26,10
G Trgovina na veliko i malo	158.840	437.482	21,95	21,61	36,31
H Ugostiteljstvo	8.561	28.718	1,18	1,42	29,81
I Saobraćaj, skladištenje i veze	134.741	264.260	18,62	13,05	50,99
J Finansijsko posredovanje	68.600	107.878	9,48	5,33	63,59
K Poslovanje nekretninama, poslovne usluge	45.662	74.418	6,31	3,68	61,36
L Javna uprava i odbrana	40.097	86.294	5,54	4,26	46,47
M Obrazovnje	6.813	27.408	0,94	1,35	24,86
N Zdravstvena i socijalna zaštita	16.729	43.346	2,31	2,14	38,59
O Ostale javne, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	27.155	51.312	3,75	2,53	52,92
Poljoprivredna gazdinstva-ukupno	4.006	38.300	0,55	1,89	10,46
Ukupno	723.702	2.024.742	100,00	100,00	35,74

Ulaganja u poljoprivredna gazdinstva u ukupno ostvarenim investicijama u 2006. godini imaju učešće na području Federacije BiH od 1,21%, a Kanton Sarajevo učestvuje sa 0,55%.

Analiza strukture ovih ulaganja ukazuje na slijedeće:

- od ukupno ostvarenih ulaganja u iznosu od 723,7,8 miliona KM, preko 65% odnosno 473,7 miliona KM odnosi se na područje djelatnosti: trgovina na veliko i malo (21,95%), saobraćaj, skladištenje i veze (18,62%), prerađivačka industrija (15,42%) i finansijsko posredovanje (9,48%) ;
- od ukupno ostvarenih investicija u građevinske radove u iznosu od 387,4 miliona KM, preko 70%, uloženo je u trgovinu na veliko i malo (29,56%), saobraćaj, skladištenje i veze (14,06%), prerađivačku industriju (13,50%), građevinarstvo (13,14%);
- u ukupnim ulaganjima u opremu u iznosu 310,4 miliona KM, preko 57%, odnosi se na saobraćaj, skladištenje i veze (25,10%), prerađivačku industriju (17,69%), i trgovina na veliko i malo (13,44%);
- u ulaganjima u nematerijalna stalna sredstva najviše participiraju ulaganja u finansijsko posredovanje 29,02%, prerađivačku industriju 20,75% saobraćaj, skladištenje i veze 11,68%, trgovinu na veliko i malo 10,45% itd.

Tabela 13. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva Kantona Sarajevo prema SKD u 2006.god po tehničkoj strukturi

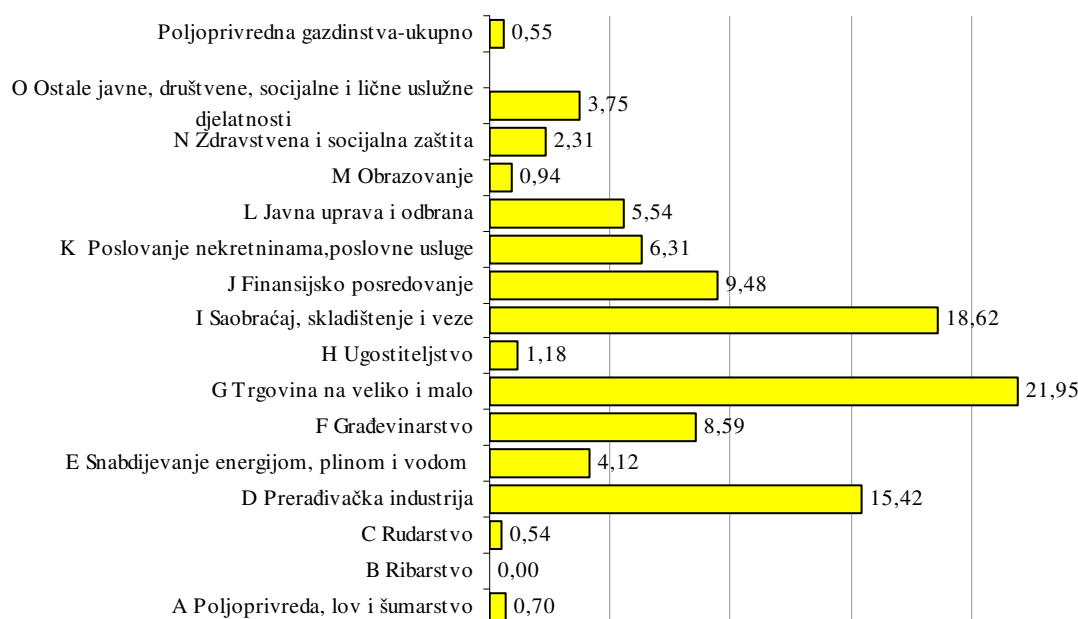
u 000
KM

Namjena ulaganja	Materijalna stalna sredstva			Nematerijalna stalna sredstva	Troškovi prijenosa vlasništva zemljišta	Ukupno
	Građevinski radovi	Srojevi, oprema i transportna sredstva	Ostala materijalna sredstva			
Pravna lica-ukupno	386.538	309.985	1.710	20.039	1.424	719.696
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	1.922	1.200	1.679	262		5.063
B Ribarstvo		0				0
C Rudarstvo	88	3.770		16	8	3.882
D Prerađivačka industrija	52.308	54.906	25	4.158	169	111.566
E Snabdijevanje energijom, plinom i vodom	16.464	12.685		686		29.835
F Građevinarstvo	50.919	10.779		227	225	62.150
G Trgovina na veliko i malo	114.540	41.726		2.095	479	158.840
H Ugostiteljstvo	5.837	2.547		178		8.562
I Saobraćaj, skladištenje i veze	54.476	77.916		2.340	8	134.740
J Finansijsko posredovanje	31.809	30.975		5.816		68.600
K Poslovanje nekretninama, poslovne usluge	22.512	20.715		1.926	509	45.662
L Javna uprava i odbrana	13.605	25.310	6	1.177		40.098
M Obrazovanje	2.273	4.292		249		6.814
N Zdravstvena i socijalna zaštita	5.417	11.252		60		16.729
O Ostale javne, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	14.368	11.912		849	26	27.155
Poljoprivredna gazdinstva-ukupno	892	442	2.672			4.006
UKUPNO	387.430	310.427	4.382	20.039	1.424	723.702

Tabela 14. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva Kantona Sarajevo prema SKD u 2006.god u %

Namjena ulaganja	Materijalna stalna sredstva			Nematerijalna stalna sredstva	Troškovi prijenosa vlasništva zemljišta	Ukupno
	Građevinski radovi	Srojevi, oprema i transportna sredstva	Ostala materijalna sredstva			
Pravna lica-ukupno	99,77	99,86	39,02	100,00	100,00	99,45
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	0,50	0,39	38,32	1,31	0,00	0,70
B Ribarstvo	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C Rudarstvo	0,02	1,21	0,00	0,08	0,56	0,54
D Prerađivačka industrija	13,50	17,69	0,57	20,75	11,87	15,42
E Snabdijevanje energijom, plinom i vodom	4,25	4,09	0,00	3,42	0,00	4,12
F Građevinarstvo	13,14	3,47	0,00	1,13	15,80	8,59
G Trgovina na veliko i malo	29,56	13,44	0,00	10,45	33,64	21,95
H Ugostiteljstvo	1,51	0,82	0,00	0,89	0,00	1,18
I Saobraćaj, skladištenje i veze	14,06	25,10	0,00	11,68	0,56	18,62
J Finansijsko posredovanje	8,21	9,98	0,00	29,02	0,00	9,48
K Poslovanje nekretninama, poslovne usluge	5,81	6,67	0,00	9,61	35,74	6,31
L Javna uprava i odbrana	3,51	8,15	0,14	5,87	0,00	5,54
M Obrazovanje	0,59	1,38	0,00	1,24	0,00	0,94
N Zdravstvena i socijalna zaštita	1,40	3,62	0,00	0,30	0,00	2,31
O Ostale javne, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	3,71	3,84	0,00	4,24	1,83	3,75
Poljoprivredna gazdinstva-ukupno	0,23	0,14	60,98	0,00	0,00	0,55
UKUPNO	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

**Struktura ukupno ostvarenih investicija prema namjeni ulaganja
u KS u 2006.god.(%)**

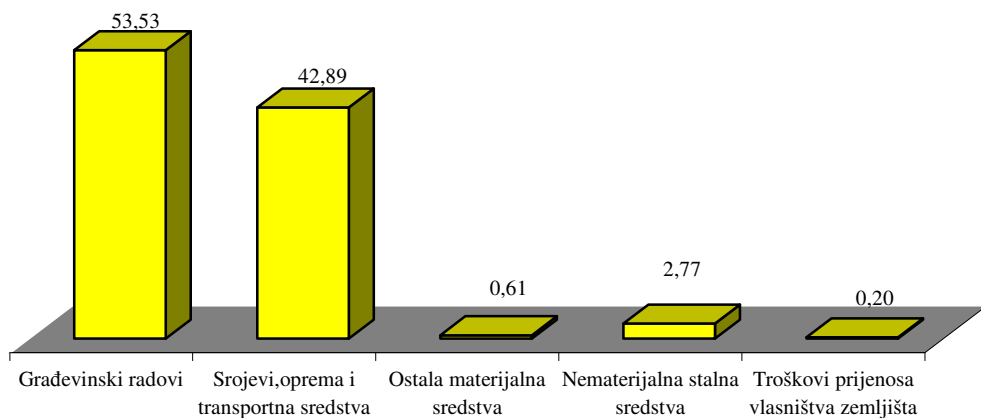

Graf 6.

Ostvarene investicije u nova stalna sredstva prema tehničkoj strukturi daju se u Tabeli 15. i upućuju na slijedeće:

- od ukupno ostvarenih investicija na građevinske radove odnosi se 53,53%, a opremu 42,89%;
- najveći dio ulaganja u građevinske radove odnosi se na djelatnosti građevinarstva (81,93%), trgovine na veliko i malo (72,11%), ugostiteljstva (68,17%), snabdijevanja električnom energijom, plinom i vodom (55,18%), itd;
- ulaganje u opremu je najviše zastupljeno u oblastima rudarstva (97,11%) zdravstvene i socijalne zaštite (67,26%), javne uprave i odbrane (63,12%), obrazovanju (62,99%) itd;
- ulaganja u nematerijalna stalna sredstva najviše participiraju ulaganja u finansijsko posredovanje i poslovne usluge 8,48%, poljoprivreda, lov i šumarstvo 5,17% poslovanje nekretninama, poslovne usluge 4,22%, obrazovanje 3,65% itd.

Tehnička struktura ostvarenih investicija u 2006. god

Graf 7.

Tabela 15. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva Kantona Sarajevo prema tehničkoj strukturi u 2006. god u %

Namjena ulaganja	Materijalna stalna sredstva			Nematerijalna stalna sredstva	Troškovi prijenosa vlasništva zemljišta	Ukupno
	Građevinski radovi	Srojevi, oprema i transportna sredstva	Ostala materijalna sredstva			
Pravna lica-ukupno	53,71	43,07	0,24	2,78	0,20	100,00
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	37,96	23,70	33,16	5,17	0,00	100,00
B Ribarstvo						
C Rudarstvo	2,27	97,11	0,00	0,41	0,21	100,00
D Prerađivačka industrija	46,89	49,21	0,02	3,73	0,15	100,00
E Snabdijevanje energijom, plinom i vodom	55,18	42,52	0,00	2,30	0,00	100,00
F Građevinarstvo	81,93	17,34	0,00	0,37	0,36	100,00
G Trgovina na veliko i malo	72,11	26,27	0,00	1,32	0,30	100,00
H Ugostiteljstvo	68,17	29,75	0,00	2,08	0,00	100,00
I Saobraćaj, skladištenje i veze	40,43	57,83	0,00	1,74	0,01	100,00
J Finansijsko posredovanje	46,37	45,15	0,00	8,48	0,00	100,00
K Poslovanje nekretninama, poslovne usluge	49,30	45,37	0,00	4,22	1,11	100,00
L Javna uprava i odbrana	33,93	63,12	0,01	2,94	0,00	100,00
M Obrazovanje	33,36	62,99	0,00	3,65	0,00	100,00
N Zdravstvena i socijalna zaštita	32,38	67,26	0,00	0,36	0,00	100,00
O Ostale javne, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	52,91	43,87				100,00
Poljoprivredna gazdinstva-ukupno	22,27	11,03	66,70	0,00	0,00	100,00
UKUPNO	53,53	42,89	0,61	2,77	0,20	100,00

REZIME

- U toku 2006. godine isplate investicija na području Kantona Sarajevo iznose 987,7 miliona KM, što je 42,99% ukupnih isplata Federacije BiH. U odnosu na 2005. godinu došlo je do smanjenja isplata za investicije na području Kantona Sarajevo za 13%, a na području Federacije BiH za 4%.
- U strukturi izvora finansiranja sopstveni izvori (amortizacija i proširenje materijalne osnove rada) na području Kantona Sarajevo učestvuju sa 55,64%, a na području Federacije BiH sa 57,94%. Finansijski krediti učestvuju sa 21,56% na području Kantona Sarajevo, a 23,73% na području Federacije BiH, ostali izvori 7,87% na području Kantona Sarajevo, a 6,14% na području Federacije BiH. Sredstva finansijskog lizinga učestvuje na području Kantona Sarajevo sa 7,70%, a na području Federacije BiH 6,15%.
- Struktura isplata za investicije prema Standardnoj klasifikaciji djelatnosti u 2006. godini ukazuje da se preko 64% ukupnih isplata na području Kantona Sarajevo odnosi na četiri područja djelatnosti: trgovina na veliko i malo (23,28%), saobraćaj, skladištenje i veze (16,67%), prerađivačka industrija (15,59%) i snabdijevanje električnom energijom, plinom i vodom (8,58%). Učešće isplata Kantona Sarajevo u isplatama Federacije BiH iznosi preko 43% i najveće učešće je na području djelatnosti, finansijsko posredovanje, snabdijevanje energijom, plinom i vodom, saobraćaj, skladištenje i veze itd.
- Vrijednost efektivno izvršene izgradnje objekata i nabavke opreme i ostalog u 2006. godini na području Kantona Sarajevo iznosi 723,7,8 miliona KM, odnosno preko 35% vrijednosti ostvarenih investicija Federacije BiH.
- U ukupnim ostvarenim investicijama u nova stalna sredstva oprema učestvuje sa 42,89% na području Kantona Sarajevo, a na području Federacije sa 45,61%. Građevinski radovi učestvuju sa 53,53% na području Kantona Sarajevo, a na području Federacije BiH sa 50,24%.
- Sa stanovišta namjene ulaganja, preko 65% ukupno ostvarenih investicija Kantona Sarajevo uloženo je u slijedeća područja: trgovina na veliko i malo (21,95%), saobraćaj, skladištenje i veze (18,62%), prerađivačka industrija (15,42%), i finansijsko posredovanje (9,48%). U 2006. godini sa stanovišta namjene, ostvarene investicije u Kantonu Sarajevo učestvuju preko 36% u Federaciji BiH, a značajno učešće imaju sledeće djelatnosti: finansijsko posredovanje 63,59%, poslovanje nekretninama i poslovne usluge 61,36%, ostale javne, društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti 52,92% saobraćaj, skladištenje i veze 50,99%, javna uprava i odbrana 46,47%, itd. Najmanje učešće je u djelatnostima rudarstvu 9,86% i snabdijevanje energijom, plinom i vodom 21,12%.

Izvori:

- ❑ Bruto domaći proizvod i investicije u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2006. godinu, Statistički bilten 106. Federalni zavod za statistiku, Sarajevo, decembar 2007. godine.
- ❑ Informacija o investicijama na području Kantona Sarajevo u 2005.godini, Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, Sarajevo, februar 2005.
- ❑ Bruto domaći proizvod i investicije Federacije Bosne i Hercegovine za 2005. godinu, Statistički bilten 94. Federalni zavod za statistiku, Sarajevo, decembar 2006. godine.